

A ma született bárány

Mióta elolvastam a *Magyar Sajtó* augusztus 13-i számában Fekete Gyula nyilatkozatát a sajtó helyzetéről, nem fér a fejembe, miért tartja őt a közvélemény humortalan írónak.

„Az a galeri, amelyik most a sajtószabadságot védi olyan nagy hangon, azokat Aczél György válogatta ki személy szerint épp a sajtószabadság meggyalázására, s természetesen e hatalom hú szolgálatára.” Hahahaha. Ez a galeri ugyanis elsősorban egy Aczél kultúruralma idején illegális lapnak, a hajdani *Beszélőnek* a szerkesztői és munkatársi gárdája, csupa egészen vagy félig-meddig betiltott író, újságíró és közszereplő, Kőszeg Ferenc, Solt Otília, Haraszi Miklós, Kis János, Konrád György, és folytathatnám még a felsorolást, a magam nevét is a lista végére biggyesztve szerényen.

„Persze Aczél György legkedvesebb emberei most hivatkozhatnak arra, milyen ellenzéki mozdulatokat tettek erre meg arra, csak azt nem teszik hozzá, hogy azt engedéllyel tették. Így kellett hitelt szerezniük. Ez is a manipuláció része volt.” Hahahaha. Az illetők a hitelszerzés érdekében évekre vagy esetleg évtizedekre is eltiltatták magukat vagy egyes műveiket, kirúgatták magukat állásaikból, lehallgattatták a telefonjukat, felbontatták a leveleiket, némelyek az útleveleiket is elko-boztatták, rendőrökkel követ-tették magukat, házkutatásokért esdekeltek sikerrel. X., az úszóbajnok, el akarta magáról hitetni, hogy nem tud úszni, és ezért a vízbe fulladt.

A sajtószabadság nem kötelező ellenzékiiséget jelent, hanem a sajtó függetlenségét a hatalomtól. Az a galeri, amely ma védi nagy hangon a sajtó szabadságát, ismét ezt a függetlenséget óhajtana biztosítani, mert a kormányzat ismét adminisztratív utakon próbál, sikerrel is, *hadállásokat* vagy *pozíciókat* biztosítani magának ezen a területen.

Fekete Gyula szerint „Szórol szóra ugyanazok írják az újságot, szerepelnek a tévében, a rádióban”, mint Aczél György idejében. Hahahaha. Csakugyan nagyrészt ugyanazok írnak, sőt mi több, ugyanazok élnek is, mint néhány évvel ezelőtt. Csak egyetlen kivétel van: Fekete Gyula. Ő ma született bárány, különben nem lépne fel ilyen válogatás nélkül az „Aczél-korszak” szereplői ellen. Aztán tovább olvasom az interjút, és megtudom, hogy ebben az időszakban megírta „az Egy korty tengert, aztán a Száz korty tengert, és sok száz tárcát, publicisztikát”. Egyrészt tehát baj, hogy az Aczél- és az Antall-korszakban ugyanazok az

újságírók szerepelnek, másrészt ő is exponense mind a két kornak. Miközben az első állítást megkockáztatta, nyilván nem gondolt a másodikra, és viszont. Egyébként a tengert annak a rádióknak a mikrofonján keresztül kortyol-gatta hétről hétre, amelyben még fordítást, még segédmunkát sem fogadtak el az általa oly méltányosan emlegetett Aczél-bérenc galeri tagjaitól.

Kis reflexióm végén igazából méregbe is gurulhatnék. Három József Attila-díjából kettőt ez a Fekete Gyula az Aczél-korszakban kapott. 1963-ban és 1973-ban. (Az 1953-as díjról most nem beszélek, akkortájt én is kaptam hasonlót, Révai egyformán kedvelt minket.) Legalább azt el kellene ismernie Aczélról, hogy ebben a két esetben nem tévedett. Ráadásul 1981 óta az Írószövetség alelnöke. Szórol szóra ugyanaz az írószövetségi funkcionárius, Fekete Gyula nem emelt szót az Aczél-korszakban a rádióból, a televízióból és a filmgyárból kitiltottak tucatjaiért, az üldözött szamizdatsajtó munkatársaiért, vagy mondjuk a sok-sok éven át feketelistán tündöklő Petriért és Konrádért, aki most, mint írószövetségi funkcionárius, globálisan ostromozza az Aczél-korszakot és funkcionáriusait. Vagy talán csak korunk tucathősét parodizálja, aki — hahahaha — olyan magasból nézi az elmúlt időszak bűneit, hogy a saját kis, véletlenszerű személyét észre sem veszi a lenti nagy kavargásban?

(Utóirat, zárójelben: És már az is a könyökömön jön ki, hogy az elmúlt három évtized minden kulturális bűnéért egyedül Aczél György felel. Hogyan uralkodhatott volna ez az egyetlen ember a művészeti és tudományos körök sokrétű szervilitása nélkül? Nem tisztelték meg barátságukkal vagy ennek látszatával a nagyobbak is? Illyés születésnapján cikket köszöntötte, Déry végrendeletileg bízta rá írói hagyatékát, Vas István verset szentelt a személyének, Németh Lászlóval éppúgy összejeárt privátim, mint a már említettekkel és az említettek sokaságával. Jancsó, Hernádi és Gyurkó még méteres átmérőjű tortával is kedveskedett neki. Juhász Ferenc hozzá folyamodott bújával-bajával, panaszeit is az ő fülébe súgta. Mivel nekem életrajzi okokból rosszul állna, ha Aczél védelmére kelnék, könyörögve kérem pártfogoltjait és lekötelezettjeit, hogy ne késlekedjenek tovább, törlesszenek valamit nagy adósságukból, nyújtsanak át neki a nyilvánosság előtt egy újabb tortát, az se baj, ha picike, ha csak húsz vagy tíz centiméteres.)

Eörsi István